N^ER 63

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Poniedziałek dnia 1 Czerwca v. s. 1825 roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sankt-petersburskich jest dnia 24 maja.

Przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do Rządzącego Senatu datowany w *Warszawie d. 1 maja*, Absżytowany Jenerał major, *Dunajew*, nayłaskawiey mianowany naczelnikiem miasta *Taganrogu*, z przemianą rangi woyskowey na cywilną Rzeczywistego radcy stanu.

D. 3 maja w Warszawie. Zarządzający departamentem robot górniczych i solnych, Rzeczywisty Radca Stanu *Karniejew*, Nayłaskawiey uwolniony został od obowiązków Kuratora wydziału edukacyynego charkowskiego, na którego mieysce mianowany Radca stanu *Perowski*, z znaznaczeniem dochodu stołowego po 3500 rubli na rok.

Przez Naywyższy Ukaz J. C. M. do kapituły Orderów Rossyyskich, dnia 15 kwietnia *w Brześciu Litewskim* datowany, mianowani Kawalerami orderów: ś. *Anny 3ciey klassy*, Policmeyster Razański Major Xiąże *Czehodajew* i radca honorowy *Poray Rozenberg*, sekretarz zgromadzenia szlacheckiego gubernii podolskiey.

Rządzący Senat przy ukazie okolnym z d. 5 maja ogłosił prawidła Naywyżey potwierdzone d. 10 marca do zarządzania narodu Kałmuków.

Królestwo Polskie.

(z Gazety Warszawskiey).

SEYM KRÓLESTWA POLSKIEGO.

Posiedzenie d. 31 maja.

W Izbie Senatorskiey. Wnoszony na posiedzeniu Izby Poselskiey dnia 27 maja projekt do prawa, zmieniającego przepis Art. 530 Kodexu Cywilnego względem dzierżaw i czynszów wieczystych, wprowadzony był dnia tego do Senatu i jednomyślnie przyjęty został.

W Izbie Poselskiey. JW. Radca Stanu *Woźnicki*, Zastępca Ministra Sprawiedliwości, wniósł do Izby Poselskiey Oddział 2gi Xięgi I projektu do Kodexu Cywilnego Królestwa Polskiego, złożony z trzech Tytułów 4, 5 i 6, które większością głosów 92 przeciwko 14 przyjęte zostały.

RAPORT RADY STANU

Z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu.

(Ciąg 4ty)

Fundusze Duchowne.

Fundusze przez Skarb Publiczny na etat Duchowieństwa w czterech latach upłynionych wypłacane były następujące:

a) W roku 1820 - - - - zł. 1.776 840 gr. 3.
b) W roku 1821 - - - - — 1,806 926 — 13.
W tym roku policzone na oszczędność 226,031 zł. 25 gr. To zmnieyszenie wydatku pozostało i na następne lata; nastąpiło zaś z chwalebney gorliwości Biskupów, którzy przez niedostatek w r. 1820 Skarbu Publicznego, dobrowolną na czas ograniczony uczynili z $\frac{1}{6}$ części swych pensyy ofiarę.
c) W roku 1822 - - - - zł. 1,488 426 gr. 13.
d) W roku 1823 - - - - zł. 1,489,026 — 13.

Istotny dochód z wydzierżawionych dóbr Instytutów supprymowanych wynosił:

a) W roku 1820 - - - - zł. 712 758 gr. 22
b) W roku 1821 - - - - — 773,400 — 25.
c) W roku 1822 - - - - — 594,798 — 4.
d) W roku 1823 - - - - — 811,168 — 13.
zł. 2,892,206 gr. 4.

Wydatki z tego funduszu, w miarę wpływów na wskazane przedmioty użyte zostały, a mianowicie:

1. Na uposażenie Duchowieństwa swieckiego, to jest: Parafii, Suffraganów i Dziekanów, wydano w upłynionych latach 1820, 1821, 1822 i 1823 summę zł. 333,458 gr. 16.
2. Na pensye osobom zakonnym po supprymowanych klasztorach i stypendya dla kleryków będących w Uniwersytecie - - - - - - zł. 785,452 gr. 17.
3. Na pensye emerytalne dla sług poklasztornych - - — 2,847 — 25
4. Na szkoły dawniey przez klasztory utrzymywane - — 95,118 — 13.
5. Na opłatę długów przez zgromadzenia zaciągnionych i zaległe podatki do Skarbu - — 441,975 — 23.
6. Na podatki do Skarbu Publicznego - - - - - - - - — 65,290 — 29.
7. Na opłatę podatku subsidii Charitativi za włościan dóbr supprymowanych, od teyże opłaty uwolnionych - - — 114,589 — 9.
8. Na utrzymanie Seminaryów Dyecezyalnych - - - - — 40,875 — —
9. Na Xięży niedołężnością dotkniętych - - - - - - — 9,241 — 20.
10. Na opłatę prowizyi od kapitałów poklasztornych - - — 1,767 — 6.
11. Na reperacye i budowle kościołów - - - - - - - - — 109,290 — 29.
12. Na melioracyą dóbr - - — 221,546 — 21.
13. Na pomiar dóbr - - - - - — 65,172 — 28.
14. Na sarta tecta, czyli utrzymanie gmachów poklasztornych - - - - - - - - - — 23,550 — 25.
15. Na koszta okupacyi i lustracyi funduszów suppressyi uległych - - - - - - - - — 43,207 — 7.
16. Na koszta przewiezienia zakonników do przeznaczonych klasztorów - - - - — 4,936 — —
17. Na pensye dla Urzędników i Oficyalistów przy Kommissyi Rządowey i Kommissyi Wojewódzkich będących - - - - - - - - — 257,101 — 12.
18. Na pensye dla Oficyalistów i inne wydatki administracyi lesney - - - - - - — 33,892 — 8.
19. Na wsparcie nowo nawróconych - - - - - - - - — 5,513 — —
20. Na remissye i niedobory w dochodach etatowych - - — 43,168 — 18.
21. Na extraordynarya i różne nieprzewidziane wydatki - — 90,734 — 6.

Ogół wypłat zł. 2,788,731 gr. 12.

Porównywając zatém wpływy z wydatkami, okazuje się przewyżka pierwszych nad drugiemi o 103,374 zł. 22 gr.

Dla poznania zaś bliższego i rzetelnego dochodu z dóbr poinstytutowych, uznano za niezbędną potrzebę, uskutecznienie dokładnego onychże pomiaru, z oznaczeniem w każdey posiadłości, klassy gruntu, co przy uskutecznieniu wymiaru oznaczono. Pomiar zaczęty w 1821 r. przez następne lata bez przerwy z należytym postępem prowadzony, już ukończonym został.

Długi po zniesionych Instytutach pozostałe, wynoszące po ich uzupełnioném obliczeniu 1,126,553 zł. 11 gr., już są zaspokojone.

Pozostałe po supprymowanych klasztorach inwentarze, podług sprawiedliwey taxy dzierżawcom tychże dóbr sprzedane, pomnożyły stały fundusz Ogólno-Religiyny. Zebrane z tego źródła summy na dobrach ziemskich, czystą hypotekę mających, na pierwszey połowie wartości w roku 1821 w ilości 155,735 zł. 15 gr. z procentem $\frac{5}{100}$ zostały umieszczone, sprzęty zaś kościelne za zniesieniem się z Władzą Duchowną, a szczególniey z Biskupami Dyecezyalnemi, na użytek kościołów ubozszych przeznaczone, kosztownieysze zaś apparaty i srebra, Katedry Arcy-Biskupia i Biskupie otrzymały. Część gmachów kościelnych i klasztorów obrócona na rękodzielnie i zakłady użyteczne, część zaś z przeznaczeniem funduszu na ich coroczną i konieczną reparacyą, oczekuje jeszcze korzystnego przeznaczenia.

Lasy dóbr supprymowanych urządzone w sposób Administracyi lasów dóbr Rządowych. Takoważ administracya w Województwach po-galicyyskich szczególniey rozciągnięta do lasów dotąd będących w posiadaniu Duchowieństwa, z zostawieniem wolnego z nich posiadaczom użytku, w celu, aby w porządnym stanie teraz i nadal utrzymane były.

Szczupłe niektóre realności po zniesionych Instytutach, jako to, place puste w miastach, domy, młyny oddzielne i w odległości od folwarków będące i uszkodzeniu podległe, a przy znacznych nakładach na utrzymanie, nie wielką i nie pewną przynoszące korzyść, na mocy upoważnienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, za opłatą stałego kanonu w wieczyste posiadanie wypuszczone zostały, przez co stały z nich dochód jest zapewniony; zapisów pobożnych na rzecz kościołów z przydanemi do nich obligami, których zrealizowanie wymaga wydatków, przyjętych i przezRząd potwierdzonych, było w summie 539 583 zł. pol.

Spisy dochodów funduszów duchownych, wykazujące wszelki ich rodzay, zaczęte w całym kraju w 1817 r., w 1821 ukończone zostały; a lubo spisy takowe dla niedopełnienia jeszcze zamiany dziesięcin wytycznych na pieniądze, dla nieuregulowania hypotek co do kapitałów, jako też dla nieukończonych pretensyy do kahałów, za zupełnie dokładne uważanemi jeszcze bydź nie mogą, służą jednak za skazówkę do poznania i dochodzenia funduszu duchowieństwa kraju naszego. Podług tych spisów, ogólna własność funduszów i Instytutów duchownych w rocznym dochodzie jest:

W Wojew.	Mazowieckiem	zł.	1,169 255	gr. —
ditto	Lubelskiem - - -	—	571,680	— 7.
ditto	Płockiem - - - -	—	432,706	— 9.
ditto	Podlaskiem - -	—	310,601	— 17.
ditto	Krakowskiem -	—	882,469	— 24.
ditto	Augustowsk. -	—	213 557	— 28.
ditto	Kaliskiem - -	—	578.861	— 20.
ditro	Sandomiersk. -	—	735 573	— 2.
	W ogóle	zł.	4 895 212	gr. 17.

Skutkiem oblikwidacyi długów kahalnych w Województwach po-Gallicyyskich przez Kommissye Wojewódzkie dopełnionych okazuje się, iż:

a) Kapitały niezaprzeczone wynoszą	zł.	1,212 005	gr. 11.
b) Procenta zaległe od tychże	—	854 845	— 18.
c) Kapitałów wątpliwych	—	237,258	— 10.

Co do długów po kahałach Województw, dawniey pod Rządem Pruskim zostających, tych obrachunki główne z końcem r. 1823 zostały równie po Województwach zamknięte.

Stan ich następujący:

a) Kapitały niezaprzeczone -	zł.	304,676	gr. 22.
b) Procent od tych zaległy -	—	71,470	— 5.
c) Czynsze i daniny niezaprzeczone - - - - - - - -	—	5,625	— 8.
Ogółem długów pewnych	zł.	381,772	gr. 5

Kapitały zaś wątpliwe wynoszą w ogóle - - - - - - - - zł. 882 970 gr. $10\frac{1}{2}$.

Według otrzymanych od Kommissyy Wojewódzkich ostatnich podań, fundusze Duchowieństwa do Xięztwa Poznańskiego odpadłe wynoszą:

a) W kapitałach - - - -	zł.	1,609,899	gr. 22.
b) Z dziesięcin pieniężnych i innych danin - - - - -	—	10,541	— —

Fundusze zaś Duchowieństwą Poznańskiego w kraju naszym pozostałe i dotąd przez Kommissye Wojewódzkie wyśledzone wynoszą:

a) W kapitałach - - - -	zł.	506,207	gr. 18.
b) Z dziesięcin i czynszów -	—	22,660	— 14.

Więcey zatém jak w podwóyney ilości fundusze Duchowieństwa naszego pozostały w Xięztwie Poznańskiem.

Dochody z funduszu duchowieństwa Xięztwa Poznańskiego w kraju naszym pozostałe, ściągane są do depozytu kassy Religiyney; te do końca 1823 wynosiły w ogóle zł. 175,060 gr. 6.

Po odtrąceniu z nich koniecznych wydatków na administracyą, ulokowane zostały czasowo na dobrach ziemskich, pewną hypotekę mających z procentem $\frac{5}{100}$.

Fundusze Edukacyyne.

Te do końca 1820 roku do oddzielney kassy Edukacyyney w dopełnieniu woli Naywyższey Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości, odtąd Kassom Skarbowym powierzone zostały, w następnych latach zdziałane w niektórych tytułach oszczędności, policzone były na użytek ogólny Skarbu. Z powodu okazującego się w tey epoce niedostatku w dochodach Skarbowych, na zasadzie Postanowienia Namiestnika Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości poczynione były na tymże etacie 1820 r. znaczne umnieyszenia. Z tego też powodu i Wydział Wyznań i Oświecenia przy Kommissyach Wojewódzkich z wydziałem administracyynym połączony został.

Fundusze Edukacyyne w 4 wspomnionych latach wynosiły:

W roku 1820 - -	zł.	1,731,336	gr. 16.
— — 1821 - -	—	1,858 914	— 4
— — 1822 - -	—	1 465 627	— 17.
— — 1823 - -	—	1,474 627	— 17.

Ważnieysze z nich wydatki nadzwyczayne były następujące:

Na budowle edukacyyne ogółem	zł.	953,015	gr. 24.
Na budowle instytutu agronomicznego - - - - - - -	—	147 924	— 16.
Na zbiory naukowe - - - - -	—	24,445	— 28.
Na zaprowadzenie gospodarstwa w instytucie agronomicznym - - - - - - - - - - -	—	68 039	— 5.
Na xiążki do biblioteki publiczney	—	149,883	— —
Na urządzenie ogrodu botanicznego - - - - - - - - - -	—	63,649	— 8
Na stypendystów w kraju i za granicą kształcących się - -	—	228 928	— 14.
Na narzędzia astronomiczne -	—	75,403	— 18.
Na instytut głuchoniemych -	—	76,000	— —
Na instytut akuszeryi - - -	—	94 196	— 28.
W ogóle	zł.	1,881,484	gr. 21.

Oszczędność uzyskana pomimo określonych przychodów wynosiła przez powyższe cztery lata zł. 512,354 gr. 2.

Fundusz z opłaty od uczniów wynosił:

W roku $18\frac{19}{20}$ - - - - -	zł.	283 954	gr. 11.
— — $18\frac{20}{21}$	—	209 676	— 9.
— — $18\frac{21}{22}$	—	190,529	— 3.
— — $18\frac{22}{23}$	—	192,585	— 4.

Rachunki wydatków tego funduszu uskute-

czniane za szczególnemi upoważnieniami Kommissyi Rządowey Wyznań i Oświecenia, przesyłane były do superrewizyi teyże Kommissyi do 1822. Odtąd w dopełnieniu Nayważszego rozkazu Waszey Cesarsko-Królewskiey Mości Izbie Obrachunkowey są składane. *(Dalszy ciąg nastąpi)*.

Turcya.

Stambul dnia 30 kwietnia.
(z Gazety Warszawskiey).

Grecy otrzymali od anglików fregatę parową, a drugą dostaną po zdobyciu *Patras*. Na wyspie *Krecie* jest tylko 4000 turków. Z *Samos* wiele rodzin tameecznych schroniło się do *Syra*. Słychać, iż Porcie nie podobają się rządy Hospodarów Multan i Wołoszczyzny, którym zbyteczną rozrzutność zarzucają. Mieszkańcy *Jass* podali skargę do W. Sułtana, użalając się na tameecznego Xięcia; w *Bukarescie* znaleziono poprzylepiane pisma z odgrażaniem się przeciwko niemu.

Posłowie Mocarstw zagranicznych, miewają częste narady z Reis-Effendym. Nader ważne przedmioty mają bydź powodem tych narad. Zapewniają niektórzy, iż ofiarowano Porcie pośrednictwo w celu ukończenia woyny z Grekami; lecz Dywan nie chce wchodzić w żadne układy, jeśli grecy nie poddadzą się bezwarunkowo na łaskę Porty, która gotowa jest ogłosić powszechną dla nich amnestyą.

— *Dnia 3 maja.* —

Wypłata żołdu Janczarom odbyła się spokoynie d. 12 kwietnia, a d. 16 tegoż miesiąca na rozkaz rządu, pomimo rozpoczęcia Ramazanu, zamknięto niespodzianie wszystkie kawiarnie i szynkownie. W tymże czasie Wielki Wezyr odmienił rządcę w *Galata*. Przyczyna tego była śmierć następcy tronu *Abdula Hamida*, którego oyciec nigdy nie chciał pokazać publicznie ludowi, a który umarł na ospę. Wielki Sułtan uwolniony od wielkich trosków przez zgon Xięcia, będącego przedmiotem uwielbienia i miłości janczarów, udał się zaraz po śmierci jego *incognito* do wszystkich Meczetów, dla okazania żalu swego ludowi. Ma jeszcze Sułtan jednego tylko dwuletniego syna, *Abdula Medszyda*. Pogrzeb zmarłego Xięcia odprawił się z jak naywiększą okazałością.

Po przybyciu dnia 16 kwietnia kapitana okrętu angielskiego z okolic *Modon*, rozeszły się tu pogłoski nader niepomyślne dla turków. Oświadczył, iż przed wypłynieniem swojem widział zupełną porażkę 10ciotysiącznego woyska Egiptskiego, na które grecy w nocy przy *Navarino* uderzyli i wycięli. Zdaje się jednak, iż Porta nie daje wiary temu zeznaniu, i z swojey strony zapewnia, iż trzeci oddział wyprawy Egiptskiey wysiadł w Morei, iż *Ibrahim* basza oblega *Navarino* od lądu i morza, i że spodziewa się zdobyć tę warownią.

Kapitan basza wypłynął do Dardanellów dla rozpoczęcia tegorocznych swoich działań.

Od granic Tureckich d. 12 maja.
(z teyże gazety).

Słychać o zupełnem prawie zruynowaniu *Aten*, gdzie podczas ostatniey zimy rozbierano domy na opał.

Mówią, iż kapitan basza usiłuje wszelkiemi sposobami wstrzymać swoję żeglugę. Dodają, iż chociaż popłynie na morze, nie przybliży się jednak do brzegów Morei, gdyż kierunek tą wyprawą jest wyłącznie powierzony *Ibrahimowi* Baszy.

Donoszą z Albanii, iż *Reszyd* Basza, będący w *Prevesa*, wysłał już podług jednych 10,000, a podług drugich tylko 4000 woyska do *Vonitza*. Korpus ten ma bydź przeznaczony do uderzenia wkrótce na *Missolunghi*. Słychać, iż *Reszyd* Basza uszedł szczęśliwie spisku, uknowanego przez niejakiego *Derwisza Hassana*, który jest stronnikiem *Omera Vrione* i porozumiał się z grekami. Chciano go ze strażą schwytać w wąwozie. Seraskier przejął listy, z których się dowiedział o tym zamyśle, i kazał uwięzić herszta spisku i wspólników jego.

W *Trebizondzie*, miały zayść wielkie rozruchy, podczas których Basza utracił syna swego. Zbuntowani agowie trzymają to miasto w zamknięciu.

— *Dnia 16.* —

Listy prywatne z Morei, umieszczone w niemieckiey *Powszechney Gazecie*, donoszą, iż naczelny dowódca Turecko-Egiptski *Ibrahim* basza, widząc niemożność czynienia postępów w Morei, a nawet tam pozostania, proponował stojącemu naprzeciw niego dowódcy greckiemu zawieszenie broni i umowę, aby z całém swojém woyskiem mógł ustąpić z Morei i wrócić do Kandyi, bez doznania napaści od greków tak przy wsiadaniu tegoż woyska na okręty, jako też w żegludze do *Suda*. Propozycyą tę przesłano prezesowi rady wykonawczey greckiey *Konduriotis*, który się znayduje w *Kalamata*, i kieruje działaniami przeciw *Ibrahimowi* baszy, lecz odpowiedział, iż nie weydzie winny układ, prócz takiego, aby cały korpus woyska *Ibrahima* baszy złożył broń, i ze wszystkiemi, którzy do niego należą, poddał się w niewolę wojenną; aby wydał swoje działa i magazyny, aby ustąpił grekom twierdz *Modon* i *Coron*, oraz przyległych mnieyszych wysp, osadzonych woyskiem arabskiém; oświadczył oraz, iż po przyjęciu tych warunków zależéć będzie od rządu greckiego, czyli zechce dozwolić, aby *Ibrahim* z woyskiem swojém wsiadł na okręty neutralne i popłynął do *Alexandryi*, przyrzekłszy uroczyście nigdy nie służyć przeciwko grekom. Obiecał nakoniec *Konduriotis* wstawić się w tym razie do rządu greckiego. Rozpoczęły się potém dalsze układy, których wypadek jest wprawdzie jeszcze niewiadomy, które jednak każą się spodziewać niezwłócznego zawarcia kapitulacyi. Wspomnione listy namieniają także o klęsce, jaka spotkała flottę Egiptską, gdy chciała wracać z *Suda* do *Modon*; Admirał grecki *Sachturis* spalił jey kilka okrętów, inne zabrał, a resztę przymusił uciekać do *Suda*.

— *Dnia 17.* —

Podług wiadomości, odebranych prosto przez *Tryest* z Morei, (pisze *Dziennik Bruxelski*) *Ibrahim* basza został zupełnie porażony d. 14 kwietnia.

Smyrna dnia 9 kwietnia.
(z Korrespondenta Warszawskiego)

Ciągle jeszcze powiewa chorągiew Krzyża na murach Navarino. Grecy, odciąwszy zupełnie jedną kolumnę woyska egipskiego, tak ją ścisnęli, iż cała poddać się musiała. Jeńców odesłano do Navarino.

Co się z *Odessyuszem* dzieje nie można wiedzieć z pewnością. Jedni zapewniają, iż połączył się z *Ibrahimem* Baszą; drudzy, że udając przyjaciela turków, napadł na nich niespodzianie i znaczną zadał klęskę. Jakkolwiek bądź, to zdaje się naywięcey podobnem do prawdy, iż jeżeli przeszedł na stronę turków, to sam osobiście tylko, bo żołnierze jego, sprawie greków ciągle przychylnemi okazywali się.

Idryoci, czynią także wielkie przygotowania do woyny. Toż samo czynią i turcy w Stambule. Naydaley za 4 tygodnie, wszelkich i stanowczych wypadków spodziewać się potrzeba. W Vurla o milę drogi od Smyrny, zakładają obóz na 10,000 woyska, które przewiezione będzie do Samos, skoro tylko okręty przewozowe nadpłyną.

Wyspa Malta.

Dnia 20 kwietnia.
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Pozawczoray wypłynął ztąd angielski okręt *Orzeł*, wiozący półmiliona piastrów (4 mil. zł. pol.) dla rządu greckiego w Napoli di Romania.

Wyspy Jonskie.

Korfu dnia 15 kwietnia.
(z Korrespondenta Warszawskiego).

Angielska korweta *Medea*, zawinęła tu po 7dniowey żegludze z Navarino. Kapitan tey korwety zapewnia, że grecy zrobili wycieczkę z Navarino, i 800 ludzi ubili turkom. Kapitan *Angno-*

)1(

stora w 4000 peloponezyyczyków, przeciął zupełnie związek między twierdzą Modon a woyskiem *Ibrahima* Baszy. Codziennie przybywają świeże oddziały zbroynych greków do woyska: tak, że co chwila głównego napadu na turków spodziewać się należy.

Francya.

Paryż dnia 21 maja.
(*z Gazety Warszawskiey.*)

Wczora dał Król Jmć uroczyste wysłuchanie Xiążęciu *Esterhazy*, nadzwyczaynemu posłowi austryackiemu, który przyjęty został z takiemi honorami, jak Xiążę *Northumberland*, nadzwyczayny poseł angielski.

Urządzenie podróży Króla Jmci do *Rheims* jest następujące: Monarcha wyjedzie d. 24 b. m., do *Compiegne*, gdzie zabawi do dnia 27 b. m przenocuje w *Fismes*. Dnia 28 b. m. uda się do wsi *Bourgeux*, gdzie będzie przyjęty od rodziny Królewskiey i Dygnitarzy koronnych. Po zebraniu się dworu, zacznie się uroczysty wjazd do miasta *Rheims*. Monarcha wysiądzie przed kościołem katedralnym i będzie na nieszporach. Zabawi w *Rheims* do d. 1 czerwca.

Wyporządzono pałac Arcy Biskupi w *Rheims*. Do samey wielkiey sali wypotrzebowano 125,000 funtów gipsu. Opactwo *S. Remigiusza*, wystawione w roku 1049 przez Papieża *Leona IX*, było przed 6 miesiącami blizkiém upadku. Naprawa jego kosztowała 225 000 franków, których tylko trzecią część płaci miasto *Rheims*, a resztę ministeryum domu Królewskiego.

W *Awenionie* skazano lichwiarza, nazwiskiem *Martin*, na zapłacenie 40 000 fran. kary pieniężney.

Izba Deputowanych Dnia 18 b. m. odbywały się dalsze obrady względem *budżetu* na ministeryum skarbu, a nazajutrz się ukończyły. Przyjęto wspomniony *budżet* większością 286 kresek przeciwko 53.

(*z Korrespondenta Hamburskiego*).

Na posiedzeniu izby deputowanych d. 18, *Charencey*, deputowany z departamentu *Orne*, uskarżał się na to, że wszystkie korónki, których potrzebowano na koronacyą do ozdoby kościoła, zamówione były z *Bruxelli*, gdy tym czasem znajome *poins d'Alençon*, robią się w *Alençon* i żadnym nieustępują w piękności.

Władze w Tuluzie uchowaliły summę 14,000 fr. na uczty pod czas obchodu koronacyi.

Jenerał *Alix*, który zeszłego poniedziałku chciał konno odwiedzać przyjaciela, znaleziony został na wielkiey drodze, we krwi zbroczony. Domyślają się, że apoplexyą uderzony został. Wielość krwi upłynioney uratowała mu życie.

Paryż dnia 22 maja.
(*z Gazety Börsen Halle*).

Wczora przyymował Król Jmć posła niderlandzkiego; Xięcia *Tarentu*, Kardynała Arcy-Biskupa tuluzańskiego i innych.

Zakupiono za 600,000 franków korónek w *Bruxelli*, na uroczystość koronacyi.

Odbywa się teraz sprawa w pierwszey instancyi mniemanych spadkobierców sławney Pani *Dubarry*, z rządem, o wydanie dwóch posągów z Królewskiego muzeum, z których jeden Panią *Dubarry* wystawia jako *Dyannę*, a drugi jako *Wenerę*. Rząd sprzeciwia się wydaniu: 1) ponieważ prawo z roku III, tyczące się zwrócenia majątków, wyrokiém sądowym skazanych, wyraźnie wyłączyło Panią *Dubarry*: 2) prawo z 5 grudnia 1814 obeymuje tylko powrót majątków ziemskich niesprzedanych dawnieyszym dziedzicom albo ich spadkobiercom.

We wszystkich miastach francuzkich, gdzie się tylko kompania dramatyczna znayduje, proszą o granie sztuki Tartufe, i bywa przedstawianą.

Na licytacyi P. *Terno w St. Ouen* przedawano saskie i angielskie barany po 460 i 600 fr. to jest, taniey, aniżeli samemu kosztowały. Atoli idzie mu tylko o rozmnożenie ich we Francyi.

Powrót ztąd *Rothschilda* do *Londynu*, który nastąpił d. 16, oczekiwany był niecierpliwie od wszystkich spekulantow giełdowych. Rychło on jednak wyjechał do swego majątku do *Stamford-Hil*.

Paryż dnia 23 maja.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Wczora rozeszła się na giełdzie tuteyszey pogłoska, iż wyspa *Kuba* ogłosiła się niepodległą: poczém obligacye na pożyczkę, daną przez Pana *Guebhard* spadły o 2 procenta.

— *Dnia* 24. —

Król Jmć dał wczora prywatne wysłuchanie Xiążęciu *Polignac*, posłowi naszemu przy dworze Londyńskim. Dziś wyjechał Monarcha do *Compiegne*, gdzie zabawi do wjazdu do *Rheims*.

Pan *Ancajani*, który Xiążęciu *Croy* przywiózł kapelusz kardynalski z *Rzymu*, oddał także imieniem Oyca S. *Delfinowi* piękną szpadę na pamiątkę sławney kampanii w.Hiszpanii, oraz kapelusz ozdobiony perłami. Dla małżonki *Delfina* (Xiężney *Angoulême*) przywiózł srebny młotek, którym Oyciec S. zamknięte od lat 50 święte drzwi otworzył podczas rozpoczęcia Jubileuszu w *Rzymie*.

Król Jmć posłał Xiążętom *Orleanu* i *Bourbon* koronę Xiążęcą i płaszcz, które podczas obrzędu koronacyi nosić mają.

W liczbie 100 członków Izby Deputowanych, którzy na koronacyi w *Rheims* znaydować się będą, jest tylko jeden ze strony oppozycyyney, to jest, Baron *Mechin*.

Hiszpania.

Madryt d. 12 maja.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Pan *Vallejo*, który na mieyscu Pana *Villahermosa* miał udać się do *Lisbony*, pojedzie na Kongres do *Medyolanu*. Zdaje się, iż jeszcze możnaby utrzymać Mexyk, gdyby tam posłano Infanta *Don Francisco de Paula* i Królem ogłoszono.

— *Dnia* 13. —

Rząd nasz ustanowił nadzwyczayną loteryą w ilości 800 000 franków, z którey ma mieć czwartą część dochodu. Srodek ten atoli mało zaradzi brakowi pieniędzy. Od kilku dni Rada Kastyliyska często się naradza z ministrami względem odmiany urządzenia korpusów ochotniczych.

Jenerał *Cruz*, otrzymawszy znowu wezwanie, aby się udał do *Aranjuez*, wyjechał tam z całą swoją rodziną, i póty zabawi, póki pobyt dworu trwać będzie. Słychać, iż zostanie prezesem Junty, która ma zdać Królowi Jmci sprawę o przyczynach rewolucyi w posiadłościach amerykańskich. Bryg wojenny *Pesuela* zawinął z Peru do *Korunny*.

Prussy.

Berlin d. 30 maja.
(*z Gazety Warszawskiey*).

P. *Krüger*, kupiec tuteyszy i właściciel fabryki wyrobów chemicznych, otrzymał d. 21 b. m. ośmioletni patent swobody, na wynaleziony przez niego sposób czyszczenia oleju, wyciskanego z nasion i mogącego bydź użytym do różnych robot rzemieślniczych, a szczególniey do pokostu malarskiego.

Niderlandy.

Bruxella dnia 22 maja.
(*z Gazety Warszawskiey*).

Odebrany tu list z *Paryża* donosi co następuje: „Słychać, iż zaraz po koronacyi nastąpi odmiana ministrów. Baron *Damas* ma bydź ministrem woyny, a Xiążę *Montmorency* lub Xiążę *Polignac*, ministrem spraw zagranicznych.“

— *Dnia* 24. —

Słychać, iż Xiążę *Northumberland* po koronacyi Króla Jmci Francuzkiego, uda się do tuteyszey stolicy, i będzie na uroczystościach z powodu zaślubienia Xięcia Niderlandzkiego *Fryderyka*.

Odebrano tu wiadomość od Konsula naszego w *Alexandryi*, iż w Egipcie grassuje morowe powietrze. Nakazano więc, aby wszystkie okręty, ztamtąd do portów nidarlandzkich przybywające, odprawiały ścisłą kwarantannę.

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 65.

Wilno dnia 1 Czerwca v. s. 1825 Roku.

A N G L I A.
Londyn dnia 18 maja.
(z Gazety Warszawskiey).

Kacyk kraiu *Poyais* (*Mac Gregor*), lubo nigdzie tam ani piędzi ziemi nie posiada, i bawi teraz w *Paryżu*, dotychczas iednak zdaie się rządzić dawnieyszym swoim kraiem na brzegu *Mosquitos*, z którego go tameczny Król wypędził. Jeden z poddanych iego, to iest awanturników, którzy myśleli osieść pod iego rządem, podał mu niedawno prośbę o wynagrodzenie szkod poniesionych, i odebrał następuiącą odpowiedź: „Rząd weźmie pod rozwagę podaną prośbę, gdy do niey potrzebne dowody, przekonywaiące o słuszności żądania, dołączone zostaną.„ Powyższa odpowiedź datowana iest w *Paryżu* d. 20 kwietnia 1825 i tak podpisana: „Z rozkazu naywyższego Hrabia *Brachmann*, jeneralny Dyrektor wydziału spraw wewnętrznych.„

Członkowie tayney rady zebrali się niedawno w *Whitehall*. Słychać, iż naradzali się względem rozpuszczenia parlamentu; że zaś kilka bilów skarbowych ma bydź ieszcze podanych, obrady więc nie tak prędko się ukończą.

Wniesiony przez P. *Peel* bil o poprawie ustaw względem sądów przysięgłych został wydrukowany z odmianami, jakie Kommissya Izby niższey uczyniła. Obeymuie 4 nowe artykuły. Pierwszy oznacza, jak się rozumie własność osobista, potrzebna do sprawowania urzędu członka sądu przysięgłych, to jest, iż każdy Obywatel osiadły w hrabstwie *Middlesex*, i opłacaiący 30 funtów szterl. (1200 zł. pol.) podatku na ubogich lub z domu, albo w innem Hrabstwie płacący takiegoż podatku 20 funtów szterl. (800 zł. pol.), może bydź członkiem sądu przysięgłych. Artykuł 2gi stanowi, iż obywatel niemaiący przymiotów potrzebnych członkowi sądu przysięgłych, może bydź wyłączony. Artykuł 3ci wyraża, iż chociażby do składu sądu przysięgłych nie obrano nikogo ze stanu szlacheckiego, wyrok iego nie podlega uchyleniu. Artykuł 4ty stanowi, iż rząd nie może wyłączać żadnego członka sądu przysięgłych, bez przytoczenia dostatecznych powodów; oskarżonemu zaś, gdy idzie o wielką zbrodnię, wolno wyłączyć 20 sędziów peremptorycznie, to iest, bez przytoczenia powodów. Jedna z tuteyszych gazet czyni w tey mierze następuiącą uwagę: „Jeśli bil ten zostanie przyjętym w obu izbach parlamentu, stanowić będzie nayważnieyszy czyn tegorocznego posiedzenia, i uchyli 61 ustaw, które od 43go roku panowania *Henryka III*, aż do 5go roku panowania *Jerzego IV* uchwalono.„

Tuteysze towarzystwo afrykańskie pod przewodnictwem Xięcia *Gloucester*, odprawiło d. 13 b. m. doroczne posiedzenie, na którem było wielu członków parlamentu. Czytany przez Sekretarza rapport obeymuie smutną wiadomość o opiece, iaką bandera francuzka, hiszpańska i portugalska daią ieszcze handlowi niewolnikami. Gdzie się okręt kupiecki francuzki pokaże, tam zaraz naczelnicy murzynów zaczynaią z sobą woynę, dla brania ieńców, których potem jako niewolników przedaią. Pewna fregata francuzka odmówiła okrętowi angielskiemu pomocy do chwytania statków z murzynami. Kupcy w *Nantes*, którzy uzbraiaią okręty do handlu niewolnikami, znaleźli sposób wyłamywania się od kary, twierdząc, iż te okręty przeznaczone są nie do handlu murzynami, ale do handlu kością słoniową. Pan *Buxton* zapewnił, iż Kapitanowie okrętowi zawieraią taiemny układ z maytkami, obowiązuiąc ich do krzywoprzysięstwa, aśliby w są dzie badani byli; wykonywaią tam przysięgę, iż nic więcey nie kupiono, prócz kości słoniowey lub mułów: Lord *Nugen* wniosł, aby oświadczono, iż takie postępowanie wzbudza przykre uczucia w sercu członków towarzystwa. Przyięto iednomyślnie ten wniosek.

Woysko Birmanów, użyte do woyny z kompanią Wschodnio-Indyyską, wynosi blizko 45,000 ludzi. Co się tycze Króla *Awy*, rzecz tak się ma. Zyie on wprawdzie, lecz porażony w różnych bitwach z Anglikami, oświadczył, iż się urodził, aby doznawał nieszczęścia, i że nie chce dłużey panować; poczém udał się do *Ysagine*, zdawszy pierwey rządy synowi swemu Xiążęciu *Kukiamen*.

— *Dnia* 20. —

Dziś odprawiła się tayna rada w wydziale spraw zagranicznych; byli na niey wszyscy Ministrowie gabinetowi.

W zeszłym tygodniu umarł Lord *Withworth*, który po pokoju zawartym w *Amiens* był posłem angielskim w *Paryżu*.

Pułkownik hiszpański *Valdez*, który w roku zeszłym przedsięwziął wyprawę do *Tariffa*, i wkrótce potém ledwo nie został wydany rządowi hiszpańskiemu z *Maroku*, przybył tu w towarzystwie kilku hiszpanów z *Gibraltaru*.

Gazeta *New-Times* umieściła, co następuie: „Ze smutkiem dowiaduiemy się, iż nie ziściła się nadzieia Jenerała Majora *Campbell*, że po bitwie stoczoney d. 15 grudnia Birmani prosić będą o pokoy. Odebrane w *Kalkucie* listy z *Rongoon* pod d. 26 grudnia nic o tém nie donoszą. Nieprzyiaciel cofnął się zupełnie od granicy *Sylhet*, ustąpił z *Cachar* i *Assam*; a tak kroki nieprzyiacielskie trwaią ieszcze w okolicy *Pegu*.„

Izba niższa. Dnia 17 b. m. odrzucono wniosek względem zniesienia opłaty od okien, a to większością 114 kresek przeciwko 77. Na sessyi d. 19 b. m. Pan *Brougham* oświadczył, iż d. 25 b. m. prosić będzie o wniesienie bilu względem utworzenia Uniwersytetu w *Londynie*.

W ł o c h y.
Rzym d. 11 maja.
(z Gazety Warszawskiey.)

Gazeta tuteysza ogłosiła *Breve* papiezkie, wydane dnia 10 listopada r. z. 1824, względem odesłania xięgarzowi medyolańskiemu *Giegler*, przesłaney ieszcze w listopadzie roku 1823 kopii historyi Włoch, wydaney przez Hrabiego *Luigi Bossi*, z tą wzmianką, iż Kongregacya zakazała tego dzieła, a Oyciec ś. potwierdził ten zakaz.

Dnia 9 b. m. Oyciec ś. zwiedził szpital ś. Jana - Lateraneńskiego, i w salach rozmawiał z kilku chorémi.

Od granic włoskich dnia 19 maja.

Królestwo Ichmość Néapolitańscy przybyli dnia 13 b. m. do *Lodi*, dokąd Xiąże *Salerno* z małżonką swoią na ich spotkanie wyiechał. Tam przyiął Ich Cesarsko - Austryacki Jenerał porucznik Hrabia *Espina* i podpułkownik *Woyna*. Nazajutrz rano udali się Królestwo Ichmść w dalszą drogę do *Medyolanu*. NN. Cesarstwo Ichmość Austryaccy wyiechali naprzeciw nich do wsi *Gambaloita*, gdzie rozbito namiot. Zabawiwszy kwadrans wsiedli NN. Cesarstwo Ichmość Austryaccy i NN. Królestwo Neapolitańscy do paradnego pojazdu, i razem odprawili uroczysty wjazd do *Medyolanu*. Dnia 15 b. m. przybył tam Wielki Xiąże Toskański z siostrą swoią; zjechała oraz tegoż dnia Arcy-Xiężna *Marya Ludwika* Xiężna *Parmy*.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

O z b i e g a c h.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci Iwan Sipowicz, Archip Dzerawa, Jakim Szkinder, Filip Warachap, Antoni Ananicz albo Naumczyk, Janko Siemieniec, Kiriło Wasilionok, Archip Iwanow, Grzegorz Wasiljew, i Alexander Sokołow, którzy powiadali, że są włościanami: Sipowicz Kurlandskiey gubernii jakubsztatskiego powiatu ze wsi Ryczewa, obywatela Filkirzamba; Dzerawa brasławskiego powiatu z majątku skarbowego Druyska, ze wsi Kiriszna; Szkinder witebskiey gubernii, dryzińskiego powiatu Xiędza Osowskiego; Warachap witebskiey gubernii dryzińskiego powiatu obywatela Łopacińskiego; Ananicz albo Naumczyk, Wileńskiey gubernii świenciańskiego powiatu obywatela Dmochowskiego; Siemieniec Witebskiey gubernii lepelskiego powiatu, obywatela Prosieckiego; Wasilionok Witebskiey gubernii dryzińskiego powiatu Xięży Dominikanow wołynieckich; Kwakow, Wasiljew i Sokałow Wileńskiey gubernii brasławskiego powiatu obywatela grafa Pusłowskiego; na mocy Imiennego Naywyższego Ukazu pod d. 23 februaryi 1823 roku, uznani za włoczęgów i odesłani do Syberyi na zaludnienie. Przymioty pomienionych włoczęgów: Sipowicz wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy suchey ciemney, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie i brodzie swiatłorusych, od urodzenia lat 40; Dzerawa wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy pełney starowatey, nosa miernego, oczu karych, włosow na głowie, wąsach i brodzie siwych, od urodzenia lat 60; Szkinder wzrostu 2 arsz. 4 wier., twarzy suchey starey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie, wąsach i brodzie światłorusych z siwizną, od urodzenia lat 75; Warachap wzrostu 2 arsz. 4¾ wier., twarzy podługowatey, ciemney, nosa długiego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, a na wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 30; Naumczyk wzrostu 2 arsz. 6 wier., twarzy suchey starey ciemney, nosa długiego, oczu szarych, włosow na głowie wąsach i brodzie światłorusych od urodzenia lat 60; Siemieniec wzrostu 2 arsz. 5 wier., twarzy podługowatey starey, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych, a na wąsach i brodzie światłorusych, z lewey strony nosa brodawka, od urodzenia lat 35; Wasilionok wzrostu 2 ar. 4¼ wier., twarzy podługowatey nieco ciemney, nosa miernego, oczu karych, włosow na głowie czarnych a na wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 35, Kwakow wzrostu 2 arsz. 6 wier.. twarzy okrągłey czystey pełney, nosa miernego, w końcu szerokiego, oczu szarych, włosow na głowie wąsach i brodzie ciemnorusych od urodzenia lat 32; Wasiljew wzrostu 2 ar. 2 wier., twarzy małey ciemney, nosa miernego szerokiego, oczu szarych, włosow na głowie wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 20; i Sokołow wzrostu 2 ar. 4¼ wier., twarzy suchey starey, nosa miernego, szerokiego, oczu szarych, włosow na głowie wąsach i brodzie ciemnorusych, prawa ręka krzywa, od urodzenia lat 67; a zatem jeśli pomienieni włoczęgi okażą się do kogo należącymi, aby ten w prośbie o ich powrócenie postąpił podług istotney mocy pomienionego Ukazu. Roku 1825 apryla.

Assesor i Kawaler Pietropawłowski.

Exped. Gliński. Kolleski Sekretarz Orłowski.

Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż wzięci za nieokazanie na piśmie świadectw aresztanci, Stefan Rauczonok, Janko Ułasiewicz albo Szumak, Janko Wawkorec, Grzegorz Choka, Konstanty Pławiński, Ławrenty Rafayłow, Michał Szaronos albo Tomaszewicz, Teodor Lipczonok, Paweł Aksionow i Taras niepamiętający nazwiska, którzy powiadali, że są włościanami: Rauczonok witebskiey gubernii połockiego powiatu Biskupa Krasowskiego; Ułasiewicz albo Szumak także witebskiey gubernii lepelskiego powiatu Obywatelki Zabiney; Wawkorec mohilewskiey gubernii sienskiego powiatu obywatela Miłosza; Chok witebskiey gubernii lepelskiego powiatu obywatela Adama Przeciszewskiego; Pławiński witebskiey gubernii lepelskiego powiatu obywatelki Bukrajowey, Rafayłow wileńskiey gubernii świencianskiego powiatu z majątku Wodzkow obywatela Chomskiego; Szaronos albo Tomaszewicz witebskiey gubernii połockiego powiatu obywateli Kaleszow; Lipczonok mohilewskiey gubernii sienskiego powiatu ze wsi Wołkołyszkow wolnym rolnikiem; Aksionow i Taras bez nazwiska niepamiętający mieysca urodzenia swojego; na mocy Imiennego Naywyższego Ukazu pod d. 23 februaryi 1823 roku uznani za włoczęgów i posłani do Syberyi na zaludnienie. Przymioty pomienionych włoczęgow: Rauczonok wzrostu małego, twarzy małey, ciemney, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie rusych, na łbie z lewey strony ma czerwony znak, od urodzenia lat 15; Szumak wzrosu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy mierney, ciemney, nosa średniego ostrego, oczu karych, włosow na głowie ciemnorusych, wąsow i brody nie goli, od urodzenia lat 18; Wawkorec wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy pełney czystey, nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie i wąsach światłorusych; brody niegoli, od urodzenia lat 20; Choka wzrostu 2 arsz. 3½ wiersz., twarzy suchey starey, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosow na głowie ciemnych a na wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 65; Pławiński wzrostu 2 arsz. 3½ wiersz., twarzy suchey starey, nosa miernego płaskiego, oczu szarych, włosow na głowie wąsach i brodzie światłorusych, od urodzenia lat 40; Rafayłow wzrostu 2 arsz. 3½ wiersz., twarzy suchey starey, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosow na głowie, wąsach i brodzie światłorusych od urodzenia lat 50; Tomaszewicz wzrostu 2 arsz. 4¼ wiersz, twarzy małey ciemney, nosa miernego ostrego, oczu szarych, włosów na głowie wąsach i brodzie ciemnorusych, od urodzenia lat 25; Lipczonok wzrostu 2 arsz. 4 wiersz., twarzy pełney czystey. nosa miernego, oczu szarych, włosow na głowie światło rusych, wąsow i brody niegoli, od urodzenia lat 20; Aksionow wzrostu 2 arsz. 4 wiersz. twarzy małey ciemney, nosa małego, z prawey strony rozcięty, oczu szarych; włosow na głowie wąsach i brodzie ciemnorusych, ma pod szyją i po całém ciele białe blizny od ran, od urodzenia lat 50; i Taras bez nazwiska, wzrostu małego, twarzy okrągławey pełney z piegami; nosa miernego, oczu karych, włosow na głowie ciemnorusych, wąsów i brody niema, od urodzenia lat 15; a zatém jeśli pomienieni włoczęgi okażą się do kogo należącymi, aby ten w prośbie o ich powrócenie postąpił podług istotney mocy pomienionego Ukazu. Dnia 29 apryla 1825 roku. Assesor i Kawaler Pietropawłowski.

Expedytor Gliński.

Kolleski Sekretarz Orłowski.

Aktualny Stanu Konsyliarz i Kawaler Józef Szerpiński, otrzymawszy wiadomość o

śmierci Prałata Dyecezyi Mińskiey i Kawalera Piotra Stankiewicza nastałey dnia 21 stycznia roku bieżącego 1825, przez niniejszą awizacyą Sukcessorow jego zawiadamia, że miał od niego powierzony sobie pewny kapitał, który oddał do Banku Monarszego i ma na on bilet bezimienny. Przeto, jeśli się znayduią jacy Sukcessorowie wyżey wyrażonego Prałata, mogą się adressować do tegoż aktualnego Konsyliarza w Petersburgu sami albo przez umocowanych prawnym porządkiem, w terminie prawami zakreślonym, z dostatecznemi dowodami na sukcessyą po tymże zeszłym Stankiewiczu. W przeciwnym razie, po upłynieniu prawnego terminu, pomieniony kapitał, jaki się okaże, z procentami, oddany będzie na dobroczynne zakłady. W Petersburgu dnia 17 kwietnia 1825 roku.

Takową awizacyą dla pomieszczenia w Kuryerze Litewskim podpisuię: J. Szerpinski Aktualny Konsyliarz i Kawaler.

Roku 1825 mca apryla 28 dnia. Takową awizacyą Sukcessorow po zeszłym Prałacie Dyecezyi Mińskiey i Kawalerze Piotrze Stankiewiczu wzywającą, wolno jest w Gazecie Kuryera Littgo umieścić poświadcza, Ziemski ptu Wilengo Pisarz i Kawaler Józef Olszański.

Sąd Taxatorsko-Exdywizorski w terminie przez pierwszozjazdowy Dekret oznaczonym, do majętności Janowa w gubernii Littko Grodzieńskiey ptcie Nowogrodzkim sytuowaney, na domiar satysfakcyi Wierzycielom JW. Filipa Obuchowicza b. Marszałka pttu Mozyrskiego zgromadzony, po załatwieniu czynności względem aktow uprzednim wyrokiem zadeterminowanych, gdy w postępie dalszego działania, celem uwiadomienia wszystkich uczęstnikow konkursu, wypada z kolei obwieścić o konkluzyi Exdywizorskiey sprawy, przeto interessowane strony zawiadamia, iż od dnia dzisieyszego za pięć tygodni, oną do namowy weźmie przez ciąg jakowego czasu izby Kredytorowie i Debitorowie Marszałka Obuchowicza, pierwsi dla wyświetlenia swoich należnościow a drudzy dla usprawiedliwienia się w zawinieniach do Sądu Exdywizorskiego sub amissione iawili się przez niniejszą awizacyą ogłasza. Datt w Janowie 1825 maja 24 dnia.

Jakub Estko Exdywizor i Kawaler.
M. Pokroszyński Exdywizor.
Jerzy Kuncewicz Exdywizor.
Aloizy Nielubowicz Z. P. M. Exd. Regent.

---

1 Sąd Podkomorski w majętności Ambrożyszkach trudniący się za Remissą Ziemstwa Wilenskiego, rozbiorem sprawy między Sukcessorami zeszłego Jenerała Jelenskiego zaintentowaney, że w dniu ośmnastym junii tego roku wyrok oczewisty promulgować będzie, interessowane strony zawiadamia. Roku 1825 maja 29 dnia.

Tadeusz Bystram b. Podkomorzy P. Upits.
Regent Podkomorski Julian Mickiewicz.

---

2. Sąd Główny 2go Departamentu Gubernii Grodzieńskiey dokładając usilności ku zapewnieniu przychodzącym stronom nayprędszego wymiaru sprawiedliwości, znayduje jednakowoż w regestra ch appelacyynym, obligowym i sprzeciwieństwa, zaległe od lat kilku po appelacyach i o skutki dekretow sprawy, a dośledzając przyczyny formowania się tey zaległości wśrzód nie wielkiey wcale liczby spraw appelacyynych, corocznie do rozsądzenia przybywających, przekonał się: iż w ciągu ubiegłych lat kilku ukończono ostatecznie na gruncie znaczną ilość exdywizyow, z których większa liczba drogą appelacyi pod roztrząśnienie Sądu Głównego przychodzi; iż tego rodzaju sprawy nie tylko pomnożyły znacznie w appelacyynym i obligowym regestrach zaległe wpisy, lecz jeszcze zastanowiły szybki zwyczayny bieg spraw appelacyynych z Ziemstw i Grodow postępujących; albowiem sprawy poexdywizorskie konkursowe z wielu rozmaitego gatunku oblikwidacyynych i kognicyynych kategoryow składające się, tak z powodu wchodzenia do onych mnogiey liczby osób z przyniesieniem objaśnień i wzajemnych odpowiedzi częstokroć opóźniających się, jako też z potrzeby zbierania i rozpatrywania wiadomości do ocenienia majątków ziemnych posługujących, a także dopełnienia za stołem sądowym z pomocą komorników proporcyonalnych w każdym gatunku ziemi i włościan wydziałów czyli sched dla kredytorów, zaymują wiele czasu i godzin sądowych; iż w kilku upłynionych kadencyach sprawy nadmienionego rodzaju, a mianowicie po exdywizyach funduszow Helwiga, Pancerzyńskiego, Niezabytowskiego i Kamieńskiego zaymowały Sąd słuchaniem głosów i namową po dwa i więcey miesięcy; iż w ciągu przygotowania się adwokatów na repliki, oraz w ciągu układania przez Kancelaryą zaszłych decyzyów, a także w ciągu okalkulowania i oznaczenia na mappie przez komorników sched, lubo Sąd miał nie mało wolnych godzin rozbiorowi dalszych po appellacyi z Ziemstw i Grodow spraw poświęcić się mogących, jednakowoż dla nieprzerywania raz przywołanych poexdywizyynych spraw, musiał takowe godziny z istotną dla dobra ogólnego szkodą na próżno utracać, iż z tego właśnie powodu uformowała się zaległość spraw appelacyynych. Jakowe okoliczności Sąd Główny rozważając, gdy dostrzega z jedney strony, iż odchodząca dopiero od dnia 27 apryla ter. roku sprawa poexdywizyyna funduszów Tadeusza Niepokoyczyckiego, z powodu jey obszerności dotąd jeszcze dla nieukończonych głosów w namowę wziętą nie została, iż na rozpatrzenie wszystkich kategoryów oraz napisanie dekretu nierównie dłuższego wymaga czasu, a z drugiey: iż Ukazem Naywyższym w zaleceniu byłego Ministra Sprawiedliwości Xięcia Łapuchina datty 4 8bra 1809 roku, pomienionym dozwolono Sądom Głównym składać sessye pobiednie, w celu rychleyszego odsądzenia dzieł; przeto chcąc z swey strony uczynić ofiarę dla dobra ogólnego przez poświęcenie godzin poobiednich, odpoczynkowi prawem przeznaczonych, na oczyszczenie zalegających spraw, i tym sposobem odpowiedzieć oczekiwaniu zwierzchności; postanawia: odtąd składać sessye poobiednie, od godziny 4tey do godziny 7mey z południa i na onych zaymować się słuchaniem głosów w sprawach poexdywizorskich i rozpatrywaniem koleynym onych, a w ciągu pisania dekretow rozbiorem dzieł śledztwiennych, na sessyach zaś zwyczaynych rannych wołać

)1(

i rozpatrywać wszystkie inne z Ziemstw i Grodow oraz z mieyskich Sądow postępujące sprawy, wedle porządku iaki prawami dla regestrów jest przepisany, zastrzegając, iż sprawy poexdywizorskie nie tylko w ciągu wołania regestrów appelacyynego, obligowego i dalszych, lecz i podczas wołania regestru remmissyynego na sessyach poobiednich odchodzić będą, iż każda sprawa poexdywizorska z porządku wołania regestrów przypadająca, na sessye poobiednie suspendowaną i w kolei jedna po drugiey do sądzenia na tychże sessyach z suspensy przywoływaną zostanie, iż wszystkie dalsze sprawy cywilne aktoratowe w wołaniu i sądzedzeniu onych koleynym na sessyach zwyczaynych rannych; co dotychczasowego prawnego porządku narnszeniu i żadney odmianie niepodlegają, iż póki wszystkie poexdywizorskie sprawy ukończone nie zostaną, będzie osobny protokuł dla zapisywania w nich dekretow poexdywizorskich, iż nakoniec w dniu 5 junii ter. roku, chociażby sprawa po exdywizyi funduszow Tadeusza Niepokoyczyckiego, w kontynuacyi dopiero znayduiąca się, ukończoną do powyższego terminu nie została, Sąd Główny też sprawę na sessyach poobiednich rozpatrywać będzie, a na sessyach rannych wołanie i sądzenie w porządku prawnym regestrów i spraw z Ziemstw i Grodow po appelacyach lub drogą skargi przynoszących się, rozpocznie i pilnie zaymować onemi nie omieszka. Aby przeto adwokaci lub same strony tak na sessyach rannych jako i poobiednich do objaśnienia rozszczególnionych powyżey spraw, za publicznym przywołaniem każdey przez woźnego ze wszelką gotowością bez wszelkich zwłók i jakiegokolwiek niepotrzebnego zagajenia czasu z należytą gotowością przystępowali, Sąd Główny przez ogłoszenie ninieyszego postanowienia w Izbie otwartey, i trzykrotne umieszczenie onego w Gazecie Kuryera Litewskiego obowiązuje, i pod skutkami z prawa wypływającemi ostrzega, niemniey o treści tegoż postanowienia donieść rapportem Rządzącemu Senatowi, JWW. Litewskiemu Woiennemu i Grodzieńskiemu Cywilnemu Gubernatorom, a także uwiadomić Rząd Gubernski, i Gubernskiego Prokurora zamierza. Działo się w Grodnie dnia 20 maja 1825 roku.

Prezydent Franciszek Wereszczaka.
Sowietnik i Kawaler Litwinenko.
Zasiadający Jerzy Protassowicz.
Zasiadający i Kawaler Tomasz Bogatko.
Regent Kancelaryi Wincenty Janowski.

---

3. Sąd Taxatorsko-Exdywizorski Dekretem Remissyinym Sądu Głównego 2go Departamentu Guber. Litt. Grodzieńskiey na jednoczasowe zaspokoienie wszystkich Kredytorow JW. Jana Wołodkiewicza Prezydenta Sądu Granicznego ptu Brzeskiego w majątku Kustynie w tymże powiecie leżącym ustanowiony, dnia 12 teraźnieyszego miesiąca jako w terminie z obwieszczenia wypadłym czynność sobie poruczoną rozpocząwszy, przepisy Dekretu Remissyynego i wnoszone przez strony stawające żądania pierwszemu zjazdowi właściwe zaskutecznił, powtórny na ostateczne poruczoney sobie czynności ukończenie, termin zjazdu dnia 12 października teraźnieyszego roku zakreślił, w którym terminie ażeby wszyscy Kredytorowie, i z jakiegokolwiek źródła pretensye do funduszow JW. Jana Wołodkiewicza regulować mogący, z dowodami należności ich probującemi nieodmiennie pod amisyą czyli wieczną ich pretensyi upadkiem, Dekretem Sądu Głównego zamierzonym, w Sądzie nieyszym stawali, przez niniejszą awizacyą trzykrotnie w Gazecie wydrukować się powinną, strony interessowane zawiadamia. Datt. roku 1825 mca maja 13 dnia.

Klemens Wisłocki Chorąży powiatowy Brzeski Prezyd. Exdywizor.
Onufry Brzozowski Exdywizor.
Ignacy Kluczewski Exdywizor.
Wincenty Wiercinski Graniczny powiatu Wołkowyskiego Regent Exdywizor.

---

3. Za Remissą Sądu Ziemskiego pttu Wilkom. na dniu 17 apryla teraźnieyszego roku zakroczoną, determinowany Sąd Taxatorsko-Exdywizorski dla usatysfakcyonowania Kredytorów WW. Maryanny Sędziney Ziemskiey Kowieńskiey matki, i Konstantego Sędziego Ziemskiego Wiłkom. syna Mejerów, na dniu 28 ominionego mca apryla ad fundum majętności Dowmontyszek konkursowi uległey w Wiłk. powiecie w parafii Siesickiey położoney zjechawszy, po zinwentowaniu uległych konkursowi funduszów, i w stosunku do zgodzenia się stron po wypuszczeniu onych w roczną arendowną tenutę z publiczney licytacyi, po zadeterminowaniu geometryczney pomiary, tudzież kopii z spraw, i komportacyi na wszystkich stronach do tego konkursu wchodzących, a także po ułatwieniu dalszych kwestyow pierwszo-zjazdowemu Sądowi właściwych, termin na powtorne złożenie się Sądow w mieście Powiatowym Wiłkomierzu w dniu 30 7bra teraźnieyszego roku przeznaczył. Na jakowy czas Kredytorowie pomienionych WW. Mejerów pod upadkiem swoich należnościów, a Debitorowie pod obawą wskazać się mającey in contumatiam na ich przez massę poszukiwaney rzeczy, ażeby w Sądzie niniejszym dla usprawiedliwienia swoich stosunkow jawili się, przez trzykrotną awizacyą wezwać postanowił. Działo się w Dowmontyszkach roku 1825 mca maja 2 dnia.

Onufry z Klimontt Klimowicz Sądu Ziem. Wiłkom. Prezyd. Exdywizor.
Jan Weyssenhoff Sędzia Ziem. P. W. Exd.
Justyn Mikulicz Sędzia Ziem. P. W. Exd.
X. Dyonizy Paweł Woysym Antoniewicz Deputat Duchowny.

---

3. Sąd Ziemski ptu Wilenskiego zawiadamia wszystkich Kredytorow i Pretensorow tak zeszłego Wincentego Kuczewskiego Woźnego ptu Wilenskiego jako też JP. Karola Kuczewskiego, iż po załatwieniu kwestyów akcessoryinemu stopniowi właściwych, w kadencyi następney Juniowey przystąpi do ukończenia Exdywizorskiego dzieła majątku pomienionych Kuczewskich, a na niestawaiących Kredytorow i Pretensorow amissyą zapisze. Roku 1825 mca maja 8 dnia. Sędzia Ziem. Ptu Wilenskiego Joachim Czyż.

3 Wyjeżdża za granicę do Karlsbad dla wyleczenia się Wileński Obywatel i 3ciey gildyi kupiec Szymel Dawidowicz Ochland, z służącymi Markusem Karpelsonem i furmanem Zelmanem Iflandem na miesięcy ośm.

	Czas obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r y.	Odmiana w powiet.
Obserwacye meteorologiczne.	d. 30 godz. 2½ wieczor	28 cal. 0,2 lin.	+ 19,5 stopni.	Póln. Zach.	Pogoda.
	d. 31 — — —	27 — 11,5 —	+ 19,5 — —	Póln. Zach.	Pogoda.
	d. 1 godz. 5 z rana	27 — 11,6 —	+ 13,5 — —	Póln. Zach.	Pogoda.